

Návrh OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 201/ 2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, (dále jen „zákon“), v souladu s ustanovením § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

vydává

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad - CZ04

Úplné znění Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad - CZ04 (dále jen „Program“) je uvedeno v příloze, která tvoří nedílnou součást tohoto opatření obecné povahy.

Cílem Programu je dle § 9 odst. 1 zákona dosáhnout požadované kvality ovzduší pro znečišťující látky, jejichž imisní limity jsou uvedeny v bodu 1 a 3 přílohy č. 1 zákona, tuto kvalitu udržet či ji dále zlepšovat a to na celém území zóny Severozápad - CZ04 (dále jen „zóna CZ04“).

Program je strukturován a formálně zpracován ve shodě s požadavky přílohy č. 5 k zákonu. Obsahuje podrobné geografické a demografické informace, popis kvality ovzduší v dané oblasti včetně detailní analýzy příčin nevyhovujícího stavu kvality ovzduší v oblasti. Součástí Programu je popis dosud přijatých opatření a realizovaných aktivit ke zlepšení kvality ovzduší a zejména popis souboru nových opatření včetně návrhu jejich financování.

I. Emisní stropy v zóně CZ04

1) Emisní stropy pro vybranou skupinu stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona

Pro stacionární zdroje umístěné v obcích s rozšířenou působností Bílina, Chomutov, Kadaň, Litvínov, Most, Teplice, náležící dle přílohy č. 2 zákona do skupiny ZPRACOVÁNÍ NEROSTNÝCH SUROVIN, se stanovuje emisní strop k roku 2020 ve výši 357,7 tun TZL¹ za rok, který zahrnuje fugitivní emise.

2) Emisní stropy pro silniční dopravu

Hodnoty emisních stropů pro silniční dopravu k roku 2020 pro zastavěná území (ve smyslu stavebního zákona) obcí s počtem obyvatel nad 5 000 nacházejících se v zóně CZ04 jsou uvedeny v následující tabulce.

Karlovarský kraj	
Zastavěné území obce	Emisní strop vyjádřený jako procentní snížení emisí PM ₁₀ z dopravy oproti současnému stavu (současný stav = 100 %)
Karlovy Vary	80%
Ústecký kraj	
Zastavěné území obce	Emisní strop vyjádřený jako procentní snížení emisí PM ₁₀ z dopravy oproti současnému stavu (současný stav = 100 %)
Bílina	60%
Česká Kamenice	80%
Děčín	70%
Dubí	100%
Duchcov	75%
Chomutov	100%
Jirkov	85%
Kadaň	60%
Klášteřec nad Ohří	60%
Krupka	90%
Litoměřice	70%
Litvínov	95%
Louny	80%
Lovosice	60%
Most	65%
Podbořany	90%
Roudnice nad Labem	65%
Rumburk	80%
Šluknov	90%
Štětí	75%
Teplice	80%

¹ TZL = tuhé znečišťující látky

II. Stacionární zdroje, u nichž byl identifikován významný příspěvek k překročení emisního limitu v zóně CZ04

Lokalita		Libochovany	
IDFPROV	Název	Pořadové číslo zdroje dle SPE	Kód dle přílohy č. 2 k zákonu
420510942	EUROVIA Kamenolomy, a.s. - štěrkovna Libochovany	101	5.11.
Lokalita		Prackovice n. Labem, Dobkovičky	
IDFPROV	Název	Pořadové číslo zdroje dle SPE	Kód dle přílohy č. 2 k zákonu
420800672	Kámen Zbraslav s.r.o. - kamenolom Dobkovičky	101	5.11.
Lokalita		Chraberce, Chožov-Mnichovský Týnec	
IDFPROV	Název	Pořadové číslo zdroje dle SPE	Kód dle přílohy č. 2 k zákonu
420700782	EUROVIA Kamenolomy, a.s. - Chraberce	101	5.11.
Lokalita		Most-Komořany	
IDFPROV	Název	Pořadové číslo zdroje dle SPE	Kód dle přílohy č. 2 k zákonu
420901782	Litvínovská uhelná a.s. - Třídírna, Most	101	3.3.
420901782	Litvínovská uhelná a.s. - Třídírna, Most	117	3.3.
420901782	Litvínovská uhelná a.s. - Třídírna, Most	119	3.3.
Lokalita		Hrobčice-Razice	
IDFPROV	Název	Pořadové číslo zdroje dle SPE	Kód dle přílohy č. 2 k zákonu
420101962	ADAS SVOBODA s.r.o. - Razice - zemědělská sušárna	101	3.1.

III. Opatření ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší v zóně CZ04

Kód opatření	Název opatření	Gesce	Termín
AA1	Parkovací politika (omezení a zpoplatnění parkování v centrech měst)	obce	průběžně do 31. 12. 2020
AA2	Ekonomická podpora (dotace) provozu veřejné hromadné dopravy	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
AB1	Realizace páteřní sítě kapacitních komunikací pro automobilovou dopravu	MD, MMR	průběžně do 31. 12. 2020
AB2	Obchvaty měst a obcí	obce, kraj, MD, MMR	průběžně do 31. 12. 2020
AB3	Odstraňování bodových problémů na komunikační síti	obce, kraj, MD	průběžně do 31. 12. 2020
AB4	Výstavba a rekonstrukce železničních tratí	kraje, MD, MMR	průběžně do 31. 12. 2020
AB5	Výstavba a rekonstrukce tramvajových a trolejbusových tratí	obce	průběžně do 31. 12. 2020
AB6	Odstavná parkoviště, systémy Park&Ride a Kiss&Ride	obce	průběžně do 31. 12. 2020
AB7	Nízkoemisní zóny	obce	průběžně do 31. 12. 2020
AB8	Selektivní nebo úplné zákazy vjezdu	obce	průběžně do 31.

Kód opatření	Název opatření	Gesce	Termín
			12. 2020
AB9	Integrované dopravní systémy	obce, kraj, MD	průběžně do 31. 12. 2020
AB10	Zvyšování kvality v systému veřejné dopravy	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
AB11	Zajištění preference MHD	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
AB12	Rozvoj alternativních pohonů ve veřejné dopravě	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
AB13	Podpora cyklistické dopravy	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
AB14	Podpora pěší dopravy	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
AB15	Zvýšení plynulosti dopravy v intravilánu	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
AB16	Úklid a údržba komunikací	obce, kraj, MD	průběžně do 31. 12. 2020
AB17	Omezení prašnosti výsadbou liniové zeleně	obce, kraj, MD	průběžně do 31. 12. 2020
AB18	Omezování emisí z provozu vozidel města a jeho organizací	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
AB19	Podpora využití nízkoemisních a bezemisních pohonů v automobilové dopravě	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
AC1	Podpora carsharingu	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
BB1	Snížení vlivu průmyslových a energetických stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší – Čištění spalín nebo odpadních plynů, úprava technologie	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
BB2	Snížování prašnosti v areálech průmyslových podniků, pořízení techniky pro omezení fugitivních emisí ze skládkování/skládek/z volného prostranství/z manipulace se sypkými materiály	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
BD1	Zpříšňování/stanovování podmínek provozu	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
BD2	Minimalizace imisních dopadů provozu nových stacionárních zdrojů (případně rekonstrukci stávajících zdrojů) v území	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
BD3	Omezování prašnosti ze stavební činnosti	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
CB2	Snížení emisí TZL a PM ₁₀ – omezení větrné eroze	obce, kraj, MZe	průběžně do 31. 12. 2020
DB1	Podpora přeměny topných systémů v domácnostech – Instalace a využívání nových nízkoemisních či bezemisních zdrojů energie	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
DB2	Snížení potřeby energie	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
DB3	Rozvoj environmentálně příznivé energetické infrastruktury – rozšiřování sítí zemního plynu, CZT	obce, kraj, MŽP/MPO	průběžně do 31. 12. 2020
EA1	Podmínky ochrany ovzduší pro veřejné zakázky	obce, kraj, MŽP	průběžně do 31. 12. 2020
EB1	Zpevnění povrchu nezpevněných komunikací a zvyšování podílu zeleně v obytné zástavbě	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
EB2	Snížování vlivu odvalů a průmyslových areálů na kvalitu ovzduší	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020
EC1	Informování a osvěta veřejnosti v otázkách ochrany ovzduší	obce, kraj, MŽP	průběžně do 31. 12. 2020
ED1	Územní plánování	obce, kraj	průběžně do 31. 12. 2020

Odůvodnění

V případě, že je v zóně nebo aglomeraci vymezené v příloze č. 3 k zákonu překročen imisní limit stanovený v bodech 1 až 3 v příloze č. 1 k zákonu, nebo v případě, že je imisní limit stanovený v bodu 1 překročen vícekrát, než je zde stanovený maximální počet překročení, zpracuje MŽP ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem do 18 měsíců od konce kalendářního roku, ve kterém došlo k překročení imisního limitu, pro danou zónu nebo aglomeraci program zlepšování kvality ovzduší. MŽP ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem aktualizuje program zlepšování kvality ovzduší podle potřeby, nejméně však jednou za 3 roky.

Podle § 12 odst. 1 zákona při vydání stanoviska, závazného stanoviska a povolení provozu podle § 11 odst. 1 až 3 zákona vychází ministerstvo, krajský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností z programů zlepšování kvality ovzduší a z úrovně znečištění znečišťujícími látkami, které mají stanoven imisní limit v bodech 1 a 2 přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

Řešené znečišťující látky

V zóně CZ04 bylo monitorovacími stanicemi nebo na základě prostorové interpretace dat zaznamenáno překročení imisních limitů stanovených v bodě 1 a 3 přílohy č. 1 zákona pro níže uvedené znečišťující látky (řešené znečišťující látky ve smyslu Programu). MŽP proto v souladu s ustanovením § 9 odst. 1 zákona zpracovalo pro tuto zónu program zlepšování kvality ovzduší. Jedná se o následující řešené znečišťující látky:

- suspendované částice:
 - PM₁₀ – dochází k překračování imisního limitu pro 24hodinové koncentrace,
 - PM_{2,5} – dochází k překračování ročního imisního limitu,
- benzo(a)pyren: dochází k překračování ročního imisního limitu,
- NO₂: dochází k překračování ročního imisního limitu,
- SO₂: dochází k překračování imisního limitu pro 24hodinové koncentrace.

Ostatní znečišťující látky nejsou již delší časové období překračovány a nelze důvodně předpokládat, že by k překročení mělo v budoucnu dojít. Detailní popis stavu a vývoje kvality ovzduší i rozbor příčin zhoršené kvality ovzduší v zóně CZ04 je obsahem kapitoly C.1 až C.7 Programu.

Postup zpracování Programu

MŽP návrh Programu zpracovalo za spolupráce řady odborných subjektů a účasti krajských úřadů, vybraných obcí s rozšířenou působností, Asociace krajů ČR, Svazu měst a obcí ČR,

nevládních organizací zastřešených asociací Zelený kruh, zástupců Ministerstva dopravy, zemědělství, průmyslu a obchodu, místního rozvoje, vnitra, zdravotnictví, vybraných provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší.

Za účelem přípravy a projednání návrhu Programu byla vytvořena diskusní platforma tzv. Regionální řídicí výbor. Regionální řídicí výbor pro zónu CZ04 se konal na krajském úřadě Karlovarského kraje dne 19. 12. 2013 a Ústeckého kraje dne 21. 03. 2014.

V rámci řídicích výborů mohli výše uvedení členové uplatnit své připomínky ke všem podkladovým částem Programu, které jim byly pravidelně předkládány. Rovněž návrh Programu byl členům řídicího výboru poskytnut s možností zaslání písemných připomínek. Zároveň bylo uspořádáno průběžné konferenční vypořádání připomínek a komentářů k rozeslaným návrhům, které proběhlo dne 27. 11. 2014 v Moravskoslezském kraji. Na základě uplatněných a akceptovaných připomínek byl návrh Programu upraven. Jednotlivé připomínky byly vypořádány písemně a zaslány členům Regionálního řídicího výboru.

Ad I) Emisní stropy v zóně CZ04

Emisní strop je, dle ustanovení § 2 písm. j) zákona, nejvýše přípustné množství znečišťující látky vnesené do ovzduší za kalendářní rok. Ve shodě s přílohou č. 5 k zákonu jsou emisní stropy součástí opatření obsažených v Programu.

Podle § 9 odst. 3 zákona krajský úřad zohlední emisní stropy stanovené programem v podmínkách povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona a ministerstvo životního prostředí v podmínkách závazného stanoviska podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona.

Emisní strop pro skupiny stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona

Emisní strop byl stanoven v lokalitách, ve kterých byl Programem identifikován významný imisní příspěvek skupiny stacionárních zdrojů ve smyslu přílohy č. 2 zákona a které leží na území obce s rozšířenou působností, kde je dle mapy klouzavého pětiletého průměru 2007 – 2011 konturovaných ČHMÚ překročen některý z imisních limitů. Současně platí, že regulace vyjmenovaných stacionárních zdrojů územním emisním stropem je stanovena tam, kde se na významném imisním příspěvku podílejí zdroje dvou a více provozovatelů. Emisní strop byl stanoven pro TZL pro rok 2020. Výpočet emisního stropu vycházel z údajů o množství vypouštěných (vykazovaných a fugitivních) emisí v roce 2011.

Ostatní podmínky, které byly aplikovány pro stanovení emisního stropu pro skupinu stacionárních zdrojů dle přílohy č. 2 zákona včetně výčtu zdrojů v této skupině s významným imisním příspěvkem a výše jejich vykazovaných a fugitivních emisí, které do výpočtu vstupovaly, jsou uvedeny v kapitole E. 1.1 a E.1.2 Programu.

Emisní stropy pro silniční dopravu

Emisní stropy pro silniční dopravu byly stanoveny na základě posouzení souboru očekávaných efektů opatření ke snížení imisní zátěže z automobilové dopravy.

Emisní strop byl stanoven pro obce s více než 5000 obyvateli, neboť u této kategorie měst již lze předpokládat podstatnější efekty spojené s omezováním objemů dopravy pomocí vyvážené nabídky regulačních a motivačních opatření (tj. nikoliv jen prostý přesun dopravy na nadřazenou komunikační síť). Emisní strop byl stanoven pro suspendované částice PM₁₀, u nichž je podíl dopravy na emisní a imisní zátěži nejvýraznější a nejvýraznější jsou tedy i efekty navržených opatření. Do stanovení vstupovaly pouze vybrané komunikace, vyčíslení emisí proto neslouží ke stanovení celkové emisní bilance, ale pouze pro získání relativní změny emisí mezi roky 2011 a 2020. Mezi vybrané komunikace (pro které je emisní strop počítán) nejsou zařazeny obchvatové komunikace, neboť jsou jedním ze zásadních opatření (vyvedení dopravy z intravilánu měst). Návrh emisních stropů následně vychází z předpokladu, že obchvaty by měly být vedeny převážně mimo zástavbu obcí, je proto stanoven pro emise z automobilové dopravy vedené v zastavěném území měst.

Emisní stropy jsou stanoveny relativně, jako procentuální hodnota emisí PM₁₀ v roce 2020 oproti výchozímu roku 2011.

Podrobný popis stanovení emisních stropů pro silniční dopravu je uveden v kapitole E.1.3 a E.1.4 Programu.

Ad II) Stacionární zdroje, u nichž byl identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu v zóně CZ04

Krajský úřad prověří možnost zpřísnění nebo stanovení dalších specifických emisních limitů, doplňujících technických podmínek provozu nebo emisních stropů u stacionárních zdrojů, u kterých byl při zpracování Programu identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu stanoveného v bodech 1 až 3 přílohy č. 1 zákona.

V Programu byly označeny jako vyjmenované stacionární zdroje s významným příspěvkem k překročení imisního limitu ty vyjmenované stacionární zdroje, které leží v obci s rozšířenou působností s překročeným imisním limitem a u nichž byl identifikován imisní příspěvek k ročním koncentracím PM₁₀ přesahující hodnotu 4 µg/m³. Zvolená hodnota 4 µg/m³ zajišťuje, že ve skupině významných vyjmenovaných stacionárních zdrojů budou zahrnuty všechny zdroje, které emitují nezanedbatelné množství emisí (tj. z výběru vypadly vyjmenované zdroje, které emitují v řádech kg emisí TZL za rok, jejichž regulace je bezpředmětná, jelikož by nepřinesla kýžený výsledek v podobě snížení imisní zátěže). Hodnota dále zajišťuje, že množství významných stacionárních zdrojů je administrativně uchopitelné a v praxi je tedy jejich regulace odpovědnými orgány proveditelná. V neposlední řadě se jedná o hodnotu, která minimalizuje vliv chyby rozptylového modelu, do kterého byly zahrnuty nejen emise vykazované nýbrž i emise fugitivní, které se v současnosti nevykazují.

Ad III) Opatření ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší v zóně CZ04

Opatření ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší byla stanovena dle jejich relevance a přínosů. Realizace uvedených opatření je plně v souladu s kompetencemi a příslušností jednotlivých orgánů veřejné správy. Pro jednotlivá opatření byl vyhodnocen jejich přínos a byly vytipovány lokality, kde by implementace těchto opatření byla nejvhodnější vzhledem k existujícím příčinám zhoršené kvality ovzduší v uvedených územích. Pro navržená opatření jsou rovněž zhodnoceny jejich synergické efekty současné realizace s jinými souvisejícími opatřeními.

Vyhodnocení SEA k Programu

...

Rozhodnutí o námitkách uplatněných k programu a jejich zdůvodnění

...

Vyhodnocení připomínek

...

Poučení

Do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění může podle § 173 odst. 1 správního řádu každý nahlédnout u správního orgánu, který opatření obecné povahy vydal. Podle ustanovení § 173 odst. 1 správního řádu opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky na úřední desce MŽP. Proti opatření obecné povahy nelze podle § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek.

Přílohy, které jsou nedílnou součástí opatření obecné povahy:

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad - CZ04

Rozdělovník:

1. Úřední deska MŽP

Vyvěšeno: xx. xx. 2015

Sejmuto: xx. xx. 2015

2. Elektronická úřední deska Ministerstva životního prostředí

Vyvěšeno: xx. xx. 2015

Sejmuto: xx. xx. 2015

3. Obecní úřady obcí ležících v zóně Severozápad - CZ04

Vypraveno dne: xx. xx. 2015